SEPTIMIU BUCUR – THE TOPOLOGY OF A PERSONALITY'S DEVELOPMENT

Dumitrița Florina TODORAN (POP)
"Petru Maior" University of Târgu-Mureș

Abstract: Septimiu Bucur is a name not listed to appear on the cover of any book or study literary and philosophical essays in the 49 years he lived. It's a foreign name to many, which arose in the minds of researchers publishing fleeting echoes wars and warm memories in the hearts of those who knew him. His profile can be deduced both from its individual behavior and socio-cultural existential and feverish litter of manuscripts in watershed moments of life. You might consider that his personality matrix is a neo-renaissance humanism that incited to succeed himself, for himself and for others, as a new "universal uomo". He managed to keep the turn between some maximum and introvertiri extravertiri and knew how to harmonize those passions for intellectual exercises for physical ones.
As a literary critic, has highlighted showing the attributes of objectivity, discernment, ethical and aesthetic mastery values, language relevant, pertinent respect of professional ethics practicing an idea of mediation, as demonstrated in the eleven studies finished on Eminescu and one study of Caragiale, Blaga, Goga, Rebreanu.

Keywords: Septimiu Bucur, profile, personality, reviewer, correspondence, literary activities

Aspecte inedite din perioada tinereții

„Omul de carte", „omul de bibliotecă" Septimiu Bucur (pseudonim Horia Ursu) s-a născut în localitatea Gâmbuț, o micã localitate cu oameni de omenie, la 28 martie 1915, şi a murit la 7 mai 1964 în Târgu-Mureş. A făcut parte dintr-o familie numeroasă cu 8 copii. Părinții erau intelectuali cu tradiţie, tatăl său Iuliu Bucur, a fost preot în sat, apoi profesor titular de latină la liceul *Alexandru Papiu Ilarian* din Târgu-Mureş, liceu unde a studiat şi Septimiu Bucur. Mama, Veturia, a fost o femeie energicã şi şi-a strunit bine copiii. In Gâmbuț s-a sădit în ei dragostea şi prețuirea pentru folclor, pentru țăranul cu suflet şi cuget limpede. Septimiu Bucur petrece puțin timp în satul natal deoarece se mută împreunã cu familia în Târgu-Mureş, unde urmează, ca şi frații săi, cursuri liceale şi superioare. In copilărie, trăsătura dominantă de caracter a lui Septimiu Bucur a fost timiditatea, însuşi autorul afirmând: „cred că cele mai multe din tristeţile copilăriei mele îşi au rădăcina în sentimentul de timiditate care, psihologic vorbind nu era altceva decât expresia denaturată a unui extraordinar orgoliu, congenital firii mele."[1]

Clasele primare şi Liceul "Alexandru Papiu Ilarian" le urmează la Târgu-Mureș, finalizându-le în 1932. Pe parcursul anilor şcolari obține burse şi premii pentru progresul în studiu şi diligență, este scutit de taxe, fiind admis la toate examene cu calificative exemplare. Deşi era pasionat de literaturã, obține diverse premii la desen şi sport. Se înscrie în Organizația "Soimii Carpaților" unde, în 1932 câştigã locul I la concursul național de ping-pong, ce s-a desfăşurat la Bucureşti, a obținut patru diplome, fiind clasificat al zecelea jucător

[1] Septimiu Bucur, *Banchetul lui Lucullus*, *Ediţie îngrijită, prefaţă şi notă asupra ediţiei de Serafim Duicu*, Editura Dacia, Cluj- Napoca, 1978, p. 5

BDD-A22069 © 2015 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-15 02:43:02 UTC)

pe țară, jucând alături de adversari germani, austrieci, maghiari etc.[2] In ultimul an de studiu liceal, obține primul loc la un concurs pe țară de literatură română, organizat de Societatea " Tinerimea Română" cu eseul " Satul în proza lui Liviu Rebreanu" care va fi publicat apoi în revista Societății, cunoscându-l cu această ocazie pe Nicolae Iorga, despre care se vorbise de atâtea ori în casă. Il premiază şi şcoala pentru rezultatul obținut, luând parte, alături de colegii lui, deasemenea premiați, Butean Fulviu, Nicolau Gheorghe, Sulica Marius, la o excursie pe traseul Bucureşti- Constanța- Bazargic- Balcic.[3] Printre activitățile literare și publicistice din clasele superioare de liceu amintim: colaborator, președinte al Societății de lectură a Liceului. Publică în *Indemnul*, o revistă de prestigiu național a liceului şi în Anuarul Liceului în 1930-1931. Printre aceste publicații se numără și cuvântarea ocazională rostită la comemorarea patronului liceului, Al. Papiu Ilarian, pe atunci fiind doar elev de clasa a VII-a.[4] Profesorul de limba şi literatură română D. Martinaş, care i-a fost şi diriginte, îi insuflă dragostea pentru literatură, îi împrumută diverse cărți, prima fiind „La vie de l'espace" scrisă de M. Maeterlinck, carte care-i trezește multe semne de întrebare despre problema timpului. Aprofundând această chestiune a timpului, Bucur se îndreaptă cu ardoare către nuvela fantastică a lui Mihai Eminescu „Sărmanul Dionis", nuvela ce se conturează în jurul supratemei timpului. Eminescu se inspiră la rândul lui din ideile lui Schopenhauer care prezintă timpul ca un prezent etern, trecutul şi viitorul fiind posibile doar prin prisma prezentului. După studiul asupra operei lui Eminescu acesta se ancorează în răsfoirea lui Dostoievski, Baudelaire, Goethe, Sully Proudhomme etc. în urma căreia dă dovadă de o gândire matură remarcabilă şi un stil destul de curgător.[5]

Cariolan Bucur, fratele lui Septimiu Bucur, urmează Facultatea de medicină, şi frate mai mare fiind, îl îndeamnă pe Septimiu să facă la fel, încercând să-i arate frumusețea, noblețea şi avatanjajele acestei profesii. Dar Septimiu Bucur, alintat Timi, era atras de literatură şi se opunea cu vehemență: "*Ce frumusețe vezi tu în a fi "belitor" de oameni?*" Si şi-a urmat chemarea. Urmează cursurile Facultății de Litere și Filosofie a Universității din București, frecventând cu asiduidate cursurile lui N. Iorga, D. Caracostea, C. Rădulescu-Motru. Incă de pe băncile facultății, pe care o termină în 1936, obținând diploma de licență doi ani mai târziu, începe să colaboreze la revistele acelei perioade, cum ar fi: *Gândirea*, *România literară*, *România*, *Gând românesc*, *Azi* etc, publicând cronici literare, recenzii, scurte eseuri. In timpul studenției lucrează ca bibliotecar la biblioteca facultății iar din anul III este numit asistent al lui D. Caracostea, având această funcție timp de 5 ani.

Desfășoară activitate de cronicar, critic, eseist literar și filosofic, redactor sau colaborator la numeroase reviste din perioada interbelică între 1940-1943. A fost colaborator constant la *România literară* opunându-se sistematic față de atacurile împotriva creației lui Lucian Blaga de către I.N Soricu și a altor detractori, simpatiza cu ideologia literară a lui Octavian Goga. Este foarte apreciat în cercurile intelectuale pentru adâncimea gândirii sale și pentru rafinamentul intelectualului.

---

[2] Grigore Ciortea, *Anuarul liceului de băieți Alexandru Papiu Ilarian din Târgu-Mureş*, 1929-1931, Tipografia Ardeleana, Târgu-Mureş, p. 188
[3] Grigore Ciortea, *idem*, p.60
[4] Grigore Ciortea, *idem*, p. 100-104
[5] Serafim Duicu, în prefața *Septimiu Bucur* . "*Banchetul lui Lucullus*"- *Pagini de critică literară*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1978, p. 5

BDD-A22069 © 2015 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-15 02:43:02 UTC)

Lucian Blaga, de exemplu, îl îndrăgește așa de tare că îi trimite mai toate cărțile sale cu autografe. Pe o carte numită "Diferențele divine", apărută în 1940, Blaga scrie: " *Lui Timi Bucur, bunului și strălucitului meu prieten*. L. Blaga". Deși e îndrăgit de Lucian Blaga și scrie foarte mult despre acesta, sora scriitorului, doamna Maria Bucur Graur, spune că fratele ei figurează pe listele de securitate ce aveau legătură cu Lucian Blaga însă nu a fost mare prieten cu acesta, era mai mult o amiciție existând și o diferență de vârstă între Septimiu Bucur și Lucian Blaga.

Constantin Noica, în câteva din rândurile datate din 5. IV. 1937, îi scria din Sinaia: " *Mult stimate Domnule Bucur, vă datorez încă de la o lucrare mai veche de-a mea, un semn de recunoștiință pentru cuvintele d-voastră, atât de înțelegătoare, în legătură cu activitatea ce-o desfășor (...) Felul exact și adânc în care mă înțelegeți constituie pentru mine, o rară satisfacție de autor și (...) dacă mă puteam aștepta să fiu priceput în ce afirm, cu greu aș fi crezut să fiu priceput chiar și în cele ce subînțeleg în chip atât de șters.*."

Vasile Băncilă, unul dintre primii exegeți ai lui Blaga, îi scria și el în 2 iunie 1937 din Brăila: " *Stimate Domnule Septimiu Bucur, prin aceasta îmi îngădui să trimit expresia celor mai bune felicitări pentru admirabilele d-voastră articole despre Lucian Blaga...*"

Intre 1943-1944 devine consilier la Legația Română la Budapesta, al cărei Prim consul general era criticul Ion Chinezu, cumnatul său. La 23 august 1944, împreună cu soția sa și cu ceilalți funcționari ai Legației, e deportat guvernului hitlerist și internat în lagărele din Oerschreiberheau, Eisenstein, Hochbruch și Teisnach, fiind eliberat de către trupele aliate și revenind în țară în octombrie 1945. Tot aici, în lagăr se naște și fiul scriitorului. In această perioadă este animat de idealuri democratice și umanitariste. In posesia familiei se află o declarație-document semnată de o oarecare Viorica Filip, născută Strul, evreică din București aflată la Budapesta, care-i cere în iulie 1944 lui Septimiu Bucur un act de plecare în România pentru a scăpa de lagărul de exterminare nazist. Septimiu Bucur obține acest act, salvându-i viața. Ea mărturisește, că acolo, Septimiu Bucur a mai dat un asemenea act și unei alte persoane din Timișoara. Somat de americani să aleagă, se hotărăște să se întoarcă în țară.

Este funcționar la București câteva luni dar fiind incapabil de compromisuri se întoarce în Târgu-Mureș unde funcționează ca profesor suplinitor de română la Liceul " Unirea", Liceul "Alexandru Papiu Ilarian" și la diferite școli generale, între anii 1947-1950. Este trimis să muncească la un trust de construcții la Copșa Mică, pentru vina de a fi colaborat la reviste de dreapta, fiind maistru, între anii 1950-1959, locuind într-o gheretă, această muncă având repercursiuni asupra sănătății sale, mai ales ținând cont de faptul că orașul Copșa Mică era cel mai poluat oraș din țară.

Contribuie ca mentor spiritual la întemeierea Cenaclului Literar " Liviu Rebreanu" din Târgu-Mureș în 1957. Se ocupă de traduceri, fiind numit traducător pentru limbile maghiară, germană și franceză la revista Orvosiszemle a Institutului Farmaceutic din Târgu-Mureș, între anii 1960-1964.

Sub interdicție de semnătură, a scris eseuri și comentarii despre Eminescu, Caragiale, Goga, Rebreanu, Blaga rămânând peste 3000 de pagini de manuscris. A fost restituit și publicat postum, în 1968 și 1976, în revista *Argeș* din Pitești și în volum. Moare de cancer pulmonar la numai 49 de ani. Un destin tragic, scriitorul, care și-a dedicat viața literaturii, nu a reușit să se afirme pe măsura capacităților, meritelor.

BDD-A22069 © 2015 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-15 02:43:02 UTC)

Pe parcursul vieţii sale literare, Septimiu Bucur publică diverse comentarii la cărţi de literatură, teorie literară, filosofie, atât româneşti cât şi străine începând cu 1934 în revistele „Vitrina literară", „Gând românesc", „Naţionalul nou", „Progres şi cultură", „Viaţa literară", „România literară", „Azi", „Eu şi Europa" etc. Deşi îşi lasă amprenta în revistele mai sus enumerate, numele lui Septimiu Bucur este ignorat în critica şi eseistica literară interbelică. Cauza? Autorul nu reuşeşte să alcătuiască pe parcursul vieţii un volum de cronici şi eseuri literare, prin urmare, posteritatea l-a cam pierdut din vedere. Pe lângă acest lucru n-a fost genul de persoană care să atragă atenţia asupra sa nedeclanşând polemici. Insă, textele sale critice, atât cele pe care a reuşit să le publice cât şi cele care au rămas în manuscris îi conferă statutul distinct de critic. Se ocupă de critica prozei discutând valabilitatea subiectelor şi a temelor fiind un bun observator şi analizator apreciind operele diverşilor autori, desconsiderând operele altora.

Unele texte critice ale lui Septimiu Bucur au fost adunate prima data, în volum, de către Serafim Duicu, în 1978, atribuindu-i titlul "Banchetul lui Lucullus" şi semnând prefaţa şi nota asupra ediţiei, în colecţia "Restituiri". Prima zi de difuzare a lucrării Banchetul lui Lucullus, apărută sub îngrijirea lui Serafim Duicu, a avut loc într-o zi de vineri, 12 mai 1978, la ora 18:00, la Librăria Mihai Eminescu din Piaţa Teatrului din Târgu-Mureş, sub egida Centrului de librării. Cuvântul introductiv a fost rostit de Romulus Guga, redactor şef al revistei "Vatra".[6] Este o ediţie selectivă deoarece o ediţie completă ar include şi alte texte inedite despre Mihai Eminescu, Tudor Arghezi, Mihail Sadoveanu şi cronici literare la volume semnate de George Călinescu, Mircea Eliade, Lucian Blaga şi mulţi alţii, texte rămase necunoscute până astăzi.

Textele reunite în volumul " Banchetul lui Lucullus" dedicate clasicilor sunt înfăptuite între anii 1955 şi 1963 în această perioadă Septimiu Bucur fiind preocupat de orice altceva doar de literatură nu. Insă, deşi avea alte preocupări în viaţa diurnă, îşi doreşte să facă parte din tradiţia criticii interbelice având idei polemice astfel se confruntă cu marile valori clasice.

1.2 Profil psiho-moral

Septimiu Bucur e un nume nemenit să figureze pe coperta vreunui volum de studii sau eseuri literare şi filosofice, în cei 49 de ani pe care i-a trăit. E un nume strain pentru mulţi, care a iscat ecouri fugare în mintea cercetătorilor publicisticii interbelice şi amintiri placate şi calde în sufletele celor care l-au cunoscut. Un nume care, a smuls la vremea sa, încă din tinereţe, aprecieri favorabile din partea lui Constantin Noica, Lucian Blaga, Ion Chinezu, Vasile Băncilă, Horia Vintilă şi alţii.

Dar cine era pe plan psiho-moral Septimiu Bucur? Profilul lui poate fi dedus atât din comportamentul său individual existenţial şi socio-cultural cât şi din manuscrisele aşternute febril în momentele de cumpănă ale vieţii. Septimiu. S-ar putea considera că matricea personalităţii sale este un umanism neorenascentist care l-a incitat să se realizeze pe sine, pentru sine şi pentru alţii, ca un nou "uomo universale". A reuşit să ţină cumpăna între nişte extravertiri şi introvertiri maxime şi a ştiut să-şi armonizeze pasiunile pentru exerciţiile intelectuale cu acelea pentru cele fizice.

[6] Steaua roşie, *Prima zi de difuzare*, nr.110, 11 mai 1978, p.4

BDD-A22069 © 2015 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-15 02:43:02 UTC)

In plan sentimental, a nutrit patimi pentru câteva femei dar a iubit o singurã femeie încã din clasele primare, cu care şi-a clãdit cãminul, a zãmilit doi copii frumoşi pe care i-a crescut în dragoste şi respect, neridicând vocea la ei şi nebãtându-i nici mãcar o data. Printre prietenii lui cei mai apropiaţi se numãrã Mircea Vulcãnescu, V. Horia, Emil Cioran. Din pãcate, nu a pãstrat nimic din corespondenţele cu aceştia, perioada cumplitã a epocii comuniste l-a determinat sã distrugã tot şi sã se întâlneascã direct cu prietenii lui. Septimiu Bucur a fost perpetuu deschis cãtre toţi semenii, copiiilor le vorbea grav, ca de la egal la egal, când discuta cu adulţii nu ridica niciodatã glasul, pomenindu-i blând-ironic, pe cei care îl lezaserã ocazional, iar pe bãtrâni îi trata deferent-filial.

Pe parcursul vieţii a dat dovadã de un comportament blând, cald, calm atât cu ţãranii, muncitorii cât şi cu elitele reprezentative ale societãţii sau intelectualii. S-a purtat amabil cu toate naţiile cu care a intrat în contact: români, germani, saşi, maghiari, secui care îl considerau un „ins de tip european” iar în timpul activitãţii lui diplomatice a sustras lagãrelor de concentrare mai multe evreice. A dat dovadã de o generozitate plenarã pentru oameni, discreţie faţã de propriile trãiri, tinereţe sufleteascã, o cãlitã încredere în valorile perene, o neatinsã foame de idei, toate acestea fiind trãsãturi caracteriale ale unui om al cãrui destin a fost, aparent, frânt.”[7]

După întoarcerea din ţarã din prizonierat şi destituirea abuzivã de la Ministerul de Externe, Septimiu Bucur a decis sã se retragã, intuind nefastele schimbãri ce se pregãteau şi realizând cã nu era versatile, cã nu era capabil de compromisuri. Astfel, după începuturi mai mult decât promiţãtoare în liceu şi facultate, în criticã şi eseisticã, în diplomaţie, el şi-a semnat singur, la numai 30 de ani, actul de demisie din viaţa socio-intelectualã a arenei publice. După o perioadã de şomaj şi profesorat intermitent este trimis sã muncească la un trust de construcţii din Copşa Micã. Deşi a fost detaşat pe şantierul acestuia, în 1957, neputând lãsa la o parte întru-totul viaţa literarã, contribuie activ la înfiinţarea cenaclului târgumureşean „Liviu Rebreanu”, menit sã revigoreze valorile culturale româneşti, iar seara, pe şantier, unde condiţiile de viaţã erau subumane, el le citea muncitorilor poezii goetheene, din “Mica cronicã” a Annei-Magdalena Bach, fie din studiul sãu despre Dictatul de la Viena semnat cu pseudonimul Horia Ursu, adicã cu numele de familie al “crãişorului” Horia.

Cea mai voluminoasã sferã a scrierilor lui Septimiu Bucur este reprezentatã de manuscrise pe care le-a redactat între anii 1945- 1963 însumând peste 3000 de pagini tratând teme diverse. Compuse în circumstanţe de mortificare psiho-moralã şi socio-intelectualã, ele demonstreazã edificator cã Septimiu Bucur a înţeles sã se detaşeze demn de contingentul devastator şi de frustranta muncã nonculturalã cotidianã şi sã se refugieze într-o lume a ideilor, a culturii, a umanismului paradigmatic. Prin forţa lucrurilor, multe nu sunt nici finisate, nici terminate, carenţe ce ne suscitã tristeţile contemplãrii gãtuirii proiectelor de o moarte premature, ne conving de precaritatea finite umane ca “trestie gânditoare” şi ne aduc aminte de faimosul proverb “L’homme propose et Dieu dispose”.[8] Aceste manuscrise, din care un numãr infim a fost deja publicat, pot fi clasificate după tradiţionale criterii tematice care se regãsesc în ipostazele personalitãţii lui Septimiu Bucur: poezii- create în linie tradiţional- ardeleanã, creionãri ale lui Nichifor Crainic, Nicolae Iorga, P. Tuţea etc. Ca om al

[7] Doina Graur, *Septimiu Bucur- un destin frânt?* , Târnava, an.6, nr.1, p. 8
[8] Doina Graur, *idem*

BDD-A22069 © 2015 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-15 02:43:02 UTC)

societății, el își consemnează convingerile judicioase despre dictatura regală, totalitarism, studii ample, solid documentate, despre răscoala lui Horia, Cloşca şi Crişan, Scoala Ardeleană, Revoluția transilvană de la 1848, despre puterea de creație a poporului român, țărănism, despre geniile poporului român: Brâncuşi, Eminescu, Enescu etc. Pe lângă toate aceste consemnări, printre meditațiile lui "disperate", reiese şi un relevant gând "răzleț": "Daca toată istoria omenirii e lipsită de sens, dacă absurdul şi întâmplarea sunt singurele principia care guvernează desfăşurarea evenimentelor, dacă inegalitatea e un bluestem de sub care nu se poate smulge nici o societate existent sau posibilă, dacă, în sfârşit, finalitatea e o cumplită iluzie pentru fanatici şi naivi- atunci ce rost mai ai pe pământ şi de ce mai trăieşti? care este, care poate fi, care trebuie să fie scopul existenței tale. (…) Vreau sa te sfătuiesc prietenește că, pentru a-ți afla rostul în societate, trebuie să crezi în anumite idei fundamentale, trebuie să fi adeptul uneia sau alteia dintre concepțiile religioase sau filosofice, trebuie cu alte cuvinte să lupți pentru realizarea unui scop, a unui ideal care să dea sens constructive vieții tale.(…) pentru minte demnitatea morală este conştiința spiritului de umanitate, conştiință care, împlinindu-se pe sine, te obligă să fi solidar cu toate valorile menite să imprime existenței individuale un sens activ, creator."

1.3 O viață în beneficiul culturii

Ca intelectual ardelean, Septimiu Bucur elaborează, pe de o parte, studii ample, revelatorii, solid documentate, referitoare la răscoala lui Horia, Cloşca şi Crişan, la Scoala Ardeleană, la revoluția transilvană din 1848, la Memorandum, la "Mileniul maghiar" şi îndeosebi la Dictatul de la Viena, în care dezvăluie, cu date precise, "bestialitatea turanică"a "honvezilor" horthyşti față de populația românească, propaganda minuțios finisată, antrenând absolut toate disciplinele, pentru a adeveri că "România e o umilă colonie spirituală a Ungariei", iar pe linie politică, revigorarea strategiei planului lui Bethlen Istvan din 1917 pentru deznaționalizarea românilor din cele 42000 km^2 smulse Ardealului. Insă, pe de altă parte, este generos, dedicând studii lui Attila Joysef şi lui Ady Endre, căruia îi traduce şi multe poezii.

Ca intelectual român, în afara definitivării unui studiu al tuturor răscoalelor noastre țărăneşti şi a conturării antinomice a unui profil de intellectual paradigmatic şi a unui portret-pamflet de parvenit intelectual, Septimiu Bucur scrie un studio cuprinzător, *Sufletul românesc*, prin care încearcă să reconstituie "tipul" nostru "spiritual" şi să evidențieze puterea de creație a poporului român, în consonanță cu tezele istoriei mentalităților, ocolind şi "balastul pozitivismului" şi "exultarea apologetică", precum şi un eseu, *Geniul popular românesc*, stabilindu-i acestuia datele cardinal şi corelările lui cu personalitățile lui Creangă, Enescu, Brâncuşi, despre "țărănismul" cărora emite păreri sesizante; prin aserțiuni şi ținută , eseul poate fi relaționat cu ultimul capitol, "*Un phenomene d'orientation szntheticue: universalisme et autochtonie*", al magistralei lucrări a lui B. Munteanu, *Constantes dialectiques en literature et en histoire*.[9]

Ca intelectual neo-umanist de sorginte renascentistă, Septimiu Bucur realizează un extins aşa-zis Proces-verbal al unui colocviu imaginar despre artă şi culturã, purtat între

[9] Doina Graur, *idem*, p. 9

BDD-A22069 © 2015 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-15 02:43:02 UTC)

personificările poeziei, muzicii, culturii şi filosofiei, care denotă o cunoaştere aprofundată a istoricului fiecărui domeniu, o informaţie la zi şi aptitudini de abordări plenare.

In calitate de critic literar, şi-a evidenţiat atributele dând dovadă de obiectivitate, discernământ, stăpânirea valorilor etico-estetice, limbaj pertinent, respect pertinent despre deontologia profesională, practicarea unei ideocritici de mediere, după cum demonstrează în cele unsprezece studii finisate despre Eminescu şi câte un studiu despre Caragiale, Blaga, Goga, Rebreanu.

In calitate de eseist, pe plan filosofic, îşi vădeşte confluenţe cu existenţialismul, iar în calitate de hermeneut şi exegete, elaborează şase studii privitoare la filosofia lui Blaga, punctând aportul gânditorului român la problematica filosofiei europene a veacului nostru. „Familiaritatea criticului cu universul abstract al filosofiei nu a tocit ascuţimea intuiţiei critice, sensibilitatea faţă de opera lirică şi i-a influenţat stilul în sensul unei sporite precizii şi rigori analitice”.[10] Studiile despre clasici vădesc receptivitatea sa la critica sociologică, tematică. Aşa cum observă Serafim Duicu, în prefaţa volumului *Banchetul lui Lucullus,* criticul promova după 1944, o critică sociologică polemică nealiniindu-se celor care îl reduceau pe Eminescu la *Impărat şi proletar* şi-şi făceau procese de intenţie pentru pesimismul său. Modul în care concepe Septimiu Bucur critica se deosebeşte de impresionismul lui Eugen Lovinescu şi George Călinescu.

Toate aceste ipostaze ale lui Septimiu Bucur se manifestă, conjugat şi plenar, în atitudinea pe care el se simte obligat să o ia, înaintea conştiinţei sale, faţă de Emil Cioran. Viaţa, activitatea şi lucrările lui Cioran au fost îndeajuns relevate publicului românesc după 1989. Dar, pentru o mai deplină edificare, e necesară rememorarea evidenţei că, atunci când se abordează “mitul Cioran”, trebuie luată în calcul şi atitudinea sa a-românească şi chiar antiromânească, explicită în volumele la *Tentation d’exister* şi *Histoire et utopie,* ele cuprinzând nişte alegaţii depreciative şi infamate la adresa poporului său, precum şi “ruşinea”, perfid mărturisită public de a aparţine unui neam dintr-un început învins şi pururi “somnolent”. Septimiu Bucur îi notifică lui Cioran că “ Toată nervura limbii noastre e latină şi toate sevele ei urcă din rădăcini latine” şi că trei mari creaţii poetice , Miorița, Luceafărul şi Meşterul Manole, deloc apreciate de el, sunt suficiente pentru a ne salva, spiritual, pe noi românii. Bucur, exilat în propria sa ţară, îşi arată indignarea contra exilatului voluntar: “Când ai scris aceste rânduri, n-ai simţit oare cum te înghite neantul vanităţii tale bolnăvicioase? N-ai simţit în adâncul conştiinţei tale mustrarea îndurerată a milioane de strămoşi ai tăi, stinşi în noaptea iobăgiei seculare? (…) şi nici suspinele martirilor şi strigătele de mânie răzbunătoare ale luptătorilor care s-au jertfit ca să-ţi dea ţie putinţa de a ajunge scriitor? (…) Fost-a Horia Nicolae Ursu din Albac o simplă piatră? (…) Ce-ai putea să răspunzi întru apărarea sinistrei tale opinii?” Astfel, concluziile lui Septimiu Bucur sunt premonitorii: “ Prea puţin ai obţinut în schimbul a ceea ce ai dat. Mă doare să ţi-o spun şi ar trebui să te doară şi pe tine: tu te-ai eliminate singur din cultura română, iar în altă culturã , adică în cea francezã, vei rămâne ca un intrus ciudat (…) vei rămâne tu singur, faţă în faţă cu nesfârşitul tău gol lăuntric. De-abia atunci disperarea ta exhibiţionistă va deveni o realitate, iar iadurile tale interioare se vor preschimba într-o pedeapsă cel puţin tot atât de dureroasă ca ofensele pe care le-ai revărsat asupra poporului român.” Epistola-pamflet lui Septimiu Bucur conţine, pe alocuri, anumite

[10] Silvia Udrea, *Septimiu Bucur-restituit,* Vatra, an.9, nr.2, p.3

BDD-A22069 © 2015 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-15 02:43:02 UTC)

exagerări explicabil izvorâte dintr-un prea plin sufletesc, dar esența ei trebuie luată în considerare, atât ca ilustrare concludentă a personalității lui Cioran, cât şi ca dat al cumpănirii profilului moral al acestuia.[11]

Aşadar, Septimiu Bucur reprezintă un destin reprezentativ pentru efectele nemăsluite ale totalitarismului. Deşi a făcut cinste instituțiilor de învățământ absolvite şi revistelor la care a colaborat, demonstrând că deținea plenar toate atributele necesare unui eseist şi critic literar şi filosofic, a renunțat, la vârsta de 30 de ani să-şi consulte propria conştiință, şi în momentul ascensiunii funeste a comunismului, să se pună de acord cu ea, adică să abdice, aidoma tuturor intelectualilor români incoruptibili, de la orice afirmare publică. Bucur nu s-a lăsat măcinat de împrejurările nefaste, ci a continuat să se realizeze solitar, la masa de lucru, prin scrisul ce i-a fost deopotrivă flagelație şi consolare, fără vreo minimă speranță de a se vedea publicat.

BIBLIOGRAFIE

OPERA

Septimiu Bucur, *Banchetul lui Lucullus*, *Ediţie îngrijită, prefaţă şi notă asupra ediţiei de Serafim Duicu*, Editura Dacia, Cluj- Napoca, 1978

LUCRARI AUTORI

Grigore Ciortea, *Anuarul liceului de băieți Alexandru Papiu Ilarian din Târgu-Mureş*, 1929-1931, Tipografia Ardeleana, Târgu-Mureş

REFERINTE CRITICE

A. IN VOLUME

Bucur Septimiu/ L.Pp. (Liviu Papadima), Dicționarul scriitorilor români: A-C, București, Editura Fundației Culturale Române. 1995, p. 388-389

Bucur, Septimiu= Gândirea. 1921-1994: indice bibliografic adnotat/ Emil Pintea, Cluj-Napoca, Echinox, 1998.- p.88, 98, 119, 125, 128, 133, 150, 179, 190, 196, 244, 271, 303, 310, 319, 320, 330, 331, 413, 427, 428, 444, 457, 559.

Bucur, Septimiu= Gândirea şi gândirismul/ D. Micu, București, Editura Minerva, 1975. p. 31, 364, 904, 969, 978, 1027

Profilurile unor absolvenți sau foşti elevi;...Septimiu Bucur...= Liceul " Al. Papiu Ilarian", la 75 ani, Târgu-Mureș, 1994. p. 91-92, 135

B. IN PERIODICE

Prima zi de difuzare= Steaua roşie.- An.30, nr 110 (11 mai 1978), p.4; nr. 113 (14 mai 1978). p. 2: 1 foto;

Banchetul lui Lucullus / Serban Cioculescu= Flacăra.- An. 27, nr.30 (27 iulie 1978).- p. 17 (Rubrica mea);

[11] Doina Graur, *idem*, p.9

BDD-A22069 © 2015 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-15 02:43:02 UTC)

Septimiu Bucur: Banchetul lui Lucullus/ Doina Graur= Revista de istorie și teorie literară.- Tom. 27, nr.4 (oct/ dec. 1978).-p. 621-623;
Septimiu Bucur restituit/ Silvia Udrea= Vatra.- An.9, nr.2 (20 februarie 1979), p.3;
In memoriam Septimiu Bucur. 1915-1964: caiet documentar întocmit de Doina Graur pentru Simpozionul științific omonim organizat de Inspectoratul pentru Cultură al Județului Mureș și Bblioteca Județeană Mureș, prilejuit de împlinirea a 80 de ani de la nașterea lui. Târgu-Mureș, 1995.- 16p;
Septimiu Bucur, un destin frânt?/ dr. Doina Graur= Târnava. – An.6, nr.1 (1996).- p. 8-9: 1 foto;
Septimiu Bucur/ Ana Cosma= Cuvântul liber.- An.11, nr.100 (25 mai 1999).- p.4- (oOchean întors: Dicționar de scriitori mureșeni);
Literatura română târgumureşeană postbelică/ Iulian Boldea= Târnava.- An.9, nr.1-2-3/ 2000 (54-55-56).-p.49.
Revista România literarã, Nae Antonescu, România literarã, nr.35, 5-11 septembrie, 2001

Investeşte în oameni !
FONDUL SOCIAL EUROPEAN
Program Operaţional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013
Axa prioritară 1 Educaţia şi formarea profesională în sprijinul creşterii economice şi dezvoltării societăţii bazate pe cunoaştere;
Domeniul major de intervenţie 1.5 **Programe doctorale şi post-doctorale în sprijinul cercetării;**
Numărul de identificare al contractului: POSDRU/159/1.5/S/133652
Titlul proiectului: „Sistem integrat de îmbunătățire a calității cercetării doctorale și postdoctorale din România și de promovare a rolului științei în societate”
Beneficiar: Universitatea « Alexandru Ioan Cuza », Iaşi

BDD-A22069 © 2015 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-15 02:43:02 UTC)